

1. Vektory $\vec{v}_1 = (1, -1, -1, 1)^T$, $\vec{v}_2 = (-1, 3, 1, -3)^T$, $\vec{v}_3 = (-1, 5, 3, -3)^T$, $\vec{v}_4 = (-2, 6, 2, -2)^T$ ortogonalizujte v daném pořadí. 10bodů

$$\vec{u}_1 = \vec{v}_1 = (1, -1, -1, 1)^T,$$

$$\vec{u}_2 = \vec{v}_2 - \frac{\vec{v}_2 \cdot \vec{u}_1}{\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_1} \vec{u}_1 = (-1, 3, 1, -3)^T - \frac{-8}{4}(1, -1, -1, 1)^T = (1, 1, -1, -1)^T,$$

$$\vec{u}_3 = \vec{v}_3 - \frac{\vec{v}_3 \cdot \vec{u}_1}{\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_1} \vec{u}_1 - \frac{\vec{v}_3 \cdot \vec{u}_2}{\vec{u}_2 \cdot \vec{u}_2} \vec{u}_2 = (-1, 5, 3, -3)^T - \frac{-12}{4}(1, -1, -1, 1)^T - \frac{4}{4}(1, 1, -1, -1)^T = (1, 1, 1, 1)^T$$

$$\vec{u}_4 = \vec{v}_4 - \frac{\vec{v}_4 \cdot \vec{u}_1}{\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_1} \vec{u}_1 - \frac{\vec{v}_4 \cdot \vec{u}_2}{\vec{u}_2 \cdot \vec{u}_2} \vec{u}_2 - \frac{\vec{v}_4 \cdot \vec{u}_3}{\vec{u}_3 \cdot \vec{u}_3} \vec{u}_3 = (-2, 6, 2, -2)^T - \frac{-12}{4}(1, -1, -1, 1)^T - \frac{4}{4}(1, 1, -1, -1)^T - \frac{4}{4}(1, 1, 1, 1)^T = (-1, 1, -1, 1)^T$$

2. Diskutujte definitnost matice $\begin{pmatrix} 4 & 1 & 2 \\ 1 & a & 1 \\ 2 & 1 & a \end{pmatrix}$ vzhledem k parametru a . 10bodů

$$\Delta_1 = 4, \Delta_2 = \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 1 & a \end{vmatrix} = 4a - 1, \Delta_3 = \begin{vmatrix} 4 & 1 & 2 \\ 1 & a & 1 \\ 2 & 1 & a \end{vmatrix} = 4a^2 - 5a = 4a \left(a - \frac{5}{4} \right),$$

pro $\Delta_1 > 0, \Delta_2 > 0, \Delta_3 > 0$ to jest $a \in \left(\frac{5}{4}, \infty \right)$, pro $a \in \left(-\infty, \frac{5}{4} \right)$ je indefinitní

3. Vypočtete exponenciálu matice $A = \begin{pmatrix} -2 & 6 \\ -4 & 8 \end{pmatrix}$ 10bodů

$$\chi_A = \begin{vmatrix} -2 - \lambda & 6 \\ -4 & 8 - \lambda \end{vmatrix} = (\lambda - 2)(\lambda - 4) \text{ je minimální polynom. } P(x) = Ax + B, f(x) = e^{xt}$$

$$e^{2t} = 2A + B \wedge e^{4t} = 4A + B \Rightarrow P(x) = \frac{1}{2} (e^{4t} - e^{2t}) x + 2e^{2t} - e^{4t},$$

$$P(A) = \begin{pmatrix} 3e^{2t} - 2e^{4t} & -3e^{2t} + 3e^{4t} \\ 2e^{2t} - 2e^{4t} & -2e^{2t} + 3e^{4t} \end{pmatrix}$$

4. Určete největší řešení (kořen) rovnice $4x = 3^x$ s přesností 10^{-2} . 10bodů
největší řešení rovnice = 1,794, nejmenší řešení rovnice = 0,379

5. K zadaným bodům

x	-2	-1	1	2	5
y	5	1	-1	1	19

 vypočtete lineární a kvadratické vyrovnání. 10bodů

$$y = 2x + 3 \quad y = x^2 - x - 1 \quad \begin{array}{ccc|c} 5 & 5 & 35 & 25 \\ 5 & 35 & 125 & 85 \\ 35 & 125 & 659 & 499 \end{array}$$

6. Vypočtete integrál $\int_0^1 \frac{\cos(u)}{u^2 + 1} du$ přesností 10^{-2} 10bodů
0,6829330318

7. Zaved'te Zaved'te pojmy vlastní čísla a vektory a uveďte jejich základní vlastnosti. 5bodů

8. Lineární a kvadratické vyrovnání, metoda nejmenších čtverců 5bodů

1. Vektory $\vec{v}_1 = (1, 1, -1, -1)^T$, $\vec{v}_2 = (-2, -4, 2, 4)^T$, $\vec{v}_3 = (-3, -5, 5, 7)^T$, $\vec{v}_4 = (-4, -4, 4, 8)^T$ ortogonalizujte v daném pořadí. 10bodů

$$\vec{u}_1 = \vec{v}_1 = (1, 1, -1, -1)^T,$$

$$\vec{u}_2 = \vec{v}_2 - \frac{\vec{v}_2 \cdot \vec{u}_1}{\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_1} \vec{u}_1 = (-2, -4, 2, 4)^T - \frac{-12}{4}(1, 1, -1, -1)^T = (1, -1, -1, 1)^T,$$

$$\vec{u}_3 = \vec{v}_3 - \frac{\vec{v}_3 \cdot \vec{u}_1}{\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_1} \vec{u}_1 - \frac{\vec{v}_3 \cdot \vec{u}_2}{\vec{u}_2 \cdot \vec{u}_2} \vec{u}_2 = (-3, -5, 5, 7)^T - \frac{-20}{4}(1, 1, -1, -1)^T - \frac{4}{4}(1, -1, -1, 1)^T = (1, 1, 1, 1)^T$$

$$\vec{u}_4 = \vec{v}_4 - \frac{\vec{v}_4 \cdot \vec{u}_1}{\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_1} \vec{u}_1 - \frac{\vec{v}_4 \cdot \vec{u}_2}{\vec{u}_2 \cdot \vec{u}_2} \vec{u}_2 - \frac{\vec{v}_4 \cdot \vec{u}_3}{\vec{u}_3 \cdot \vec{u}_3} \vec{u}_3 = (-4, -4, 4, 8)^T - \frac{-20}{4}(1, 1, -1, -1)^T - \frac{4}{4}(1, -1, -1, 1)^T - \frac{4}{4}(1, 1, -1, 1)^T = (-1, 1, -1, 1)^T$$

2. Diskutujte definitnost matice $\begin{pmatrix} -3 & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \end{pmatrix}$ vzhledem k parametru a . 10bodů

$$\Delta_1 = -3, \Delta_2 = \begin{vmatrix} -3 & 1 \\ 1 & a \end{vmatrix} = -3a - 1, \Delta_3 = \begin{vmatrix} -3 & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \end{vmatrix} = -3a^2 - 2a + 5 = -3 \left(a + \frac{5}{3} \right) (a - 1),$$

negativně definitní pro $\Delta_1 < 0, \Delta_2 > 0, \Delta_3 < 0$ to jest $a \in (-\infty, -\frac{5}{3})$, pro $a \in (-\frac{5}{3}, \infty)$ je indefinitní

3. Vypočtete exponenciálu matice $A = \begin{pmatrix} -7 & 6 \\ -4 & 3 \end{pmatrix}$ 10bodů

$$\chi_A = \begin{vmatrix} -7 - \lambda & 6 \\ -4 & 3 - \lambda \end{vmatrix} = (\lambda + 1)(\lambda + 3) \text{ je minimální polynom. } P(x) = Ax + B, f(x) = e^{xt}$$

$$e^{-3t} = -3A + B \wedge e^{-t} = -A + B \Rightarrow P(x) = \frac{1}{2}(e^{-t} - e^{-3t})x + \frac{1}{2}(3e^{-t} - e^{-3t}),$$

$$P(A) = \begin{pmatrix} -2e^{-t} + 3e^{-3t} & 3e^{-t} - 3e^{-3t} \\ -2e^{-t} + 2e^{-3t} & 3e^{-t} - 2e^{-3t} \end{pmatrix}$$

4. Určete největší řešení (kořen) rovnice $4^x = 5x$ s přesností 10^{-2} . 10bodů
největší řešení rovnice = 1.4076, nejmenší řešení rovnice = 0,3054

5. K zadaným bodům

x	-1	0	1	2	3
y	5	1	-1	1	1

 vypočtete lineární a kvadratické vyrovnaní. 10bodů

$$y = 2 - x \quad y = 1 - 3x + x^2 \quad \begin{array}{ccc|c} 5 & 5 & 15 & 5 \\ 5 & 15 & 35 & -5 \\ 15 & 35 & 99 & 9 \end{array}$$

6. Vypočtete integrál $\int_0^1 \frac{\sin(u)}{u^2 + 1} du$ přesností 10^{-2} 10bodů
0,3218

7. Skalární součin, ortogonalizační proces. 5bodů

8. Numerická integrace funkcí 5bodů